

РЕШЕНИЕ

№ 2226

гр. София, 05.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 34 състав,
в публично заседание на 16.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Тафров

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **7293** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Делото е образувано по жалба на П. М. Д., ЕГН [ЕГН], чрез адв. Ж. Д. от САК, срещу Решение № 1040-21-487/06.07.2020г. на Директора на Териториално поделение на Национален осигурителен институт /ТП на НОИ/ - С. град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му срещу Отказ №1012-21-99#7/08.05.2020г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ-С.-град за заверка на осигурителната му книжка.

В жалбата са развити съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че с действията си по установяване на фактическата обстановка, извършени след постановяване на изричен Отказ №1012-21-99#7/08.05.2020г., Директорът на ТП на НОИ е допуснал съществено процесуално нарушение, което опорочава издаденото от него процесно решение до степен нищожност. Счита, че оспореното решение е необосновано и неправилно, и органът не се е произнесъл по оплакванията, наведени от жалбоподателя. Твърди се, че противно на изложеното в мотивите на оспорения административен акт, в хода на административното производство по заявлението на П. М. Д. не са били изисквани първични счетоводни документи, доказващи получените от него възнаграждения по граждански договори, нито начислените и внесени осигурителни вноски за ДОО. Твърди се, че в случая са възникнали осигурителни отношения с [фирма] и [фирма], и липсата на счетоводна

документация при тях, не може е по вина на жалбоподателя. Сочи, че възприетата в обжалваното решение теза, че осигурителните вноски не могат да са дължими е в противоречие с материалния закон. Моли съда да прогласи нищожност на оспореното решение. В условията на алтернативност се иска неговата отмяна.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Д., която поддържа жалбата по съображенията, изложени в нея. Представя писмени бележки и претендира направените по делото разноски, за които представя списък.

Ответникът Директорът на ТП на НОИ-С.-град се представлява от юрк. А., която оспорва жалбата като неоснователна и недоказана, а оспореното Решение счита за правилно и законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение от процесуалния представител на жалбоподателя.

Представителят на Софийска градска прокуратура – прокурор Ц. счита жалбата за недоказана.

Административен съд-София-град, като взе предвид становищата на страните и след преценка на събраните по делото доказателства, в съответствие с изискванията на чл.168 от АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Във връзка постъпило Заявление с вх. №4004-21-346 от 21.02.2019г. от П. М. Д., ЕГН: [ЕГН] за заверка на осигурителна книжка за 1994 г.,1995 г. и 1996 г. за работа без трудово правоотношение с осигурителите [фирма] и [фирма], с писмо от 26.03.2019 г., от лицето са изискани първични счетоводни документи, доказващи получените от него възнаграждения за работа без трудово правоотношение по граждански договори №016/01.09.1994г.,№007/15.02.1995г. с осигурителя [фирма] и по граждански договор от 15.01.1996 г. с осигурителя [фирма], както и начислените и внесени осигурителни вноски за ДОО.

В писмо от 11.04.2019г. г-н П. Д. заявява, че е имал качество на лице, работило без трудово правоотношение, поради което за периода, през който е бил изпълнител по горепосочените договори е приложим раздел II на Наредбата за общественото осигуряване на лицата, упражняващи свободна професия или търговия, или работещи без трудово правоотношение /в сила до 31.12.1999 г./.

Позовавайки се на разпоредбите на чл. 14. ал. 1 от Наредбата лицето заявява, че начисляването и внасянето на дължимите осигурителни вноски за ДОО за периода, за който не е бил осигурен на друго основание е за сметка на предприятието, организацията или едноличния търговец.

Г-н П. Д. е посочил, че поканата за представяне на документи, доказващи начислените и внесени осигурителни вноски за ДОО за времето, в което през 1994г., 1995г. и 1996г. е работил по без трудово правоотношение е неправилно адресирана до него, вместо да бъде отправена към лицата, които са имали законово задължение да начисляват и внасят дължимите осигурителни вноски, а ПОИ има законови те правомощия да ги изиска от тях, ако и когато е необходимо.

В хода на установяване на фактите и обстоятелствата, свързани със заверка на осигурителна книжка на П. М. Д. за работата му по без трудово правоотношение с осигурителите [фирма] и [фирма], във връзка с влязлото в сила на 31.01.2020 г. Решение № 111/ 07.01.2020 г. на АССГ от страна на контролните органи на ТП на НОИ - С. град са предприети следните действия:

При извършена проверка в НБД „Население" на ГД „ГРАО" е установено, че Н. М. Н. - собственик на [фирма] е починал на 23.04.2009 г. Същият няма наследници.

При извършена проверка в правно-информационни справочници „А.“ и „Л.“ е установено, че [фирма] няма правопреемник.

При проверка в информационната система на НОИ е установено, че документи, удостоверяващи осигурители стаж и осигурителен доход на лица работили в [фирма] по трудови или без трудови правоотношения не са предавани за съхранение в Обединен осигурителен архив.

На основание чл. 44. ал. 1 във връзка с чл. 36 от Административно процесуалния код на 20.03.2020г., до органите на управление на [фирма] са изпратени писма за представяне на първични счетоводни документи, доказващи получените от П. М. Д. възнаграждения по граждански договор от 15.01.1996г., както и начислените и внесени осигурителни вноски за ДОО.

След получаване на изпратеното писмо, е установен контакт по телефона с управителя на [фирма] - г-н Ж. Б. А., при който същият е заявил, че дружеството не развива дейност от 1998г., че не съхранява архив на дружеството и не е в състояние да представи исканите документи.

На 22.04.2020 г. е получено писмо от г-жа М. И. Н. - съдружник в [фирма], в което същата заявява, че не може да представи исканите документи, тъй като след дерегистрацията на дружеството не поддържа връзка с управителя.

На 05.05.2020г. е получено писмо по електронната поща от г-н К. М. К. - съдружник в [фирма], с което същият декларира, че не може да съдейства за удостоверяване на осигурителния стаж и осигурителния доход П. М. Д. по граждански договор от 15.01.1996г., тъй като е бил само съдружник и не съхранява и не разполага с каквато и да е документация на дружеството.

При така установеното, по подаденото Заявление от П. Д. е постановен Отказ за заверка на осигурителна книжка №1012-21-995#7 от 08.05.2020г., издаден от Ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ-С.-град, като е прието, че в случая са недоказани размерът на полученото възнаграждение, както и реалното внасяне на осигурителни вноски за ДОО.

С Решение № 1040-21-487/06.07.2020г. на Директорът на ТП на НОИ – С.-град, жалбата срещу Отказ за заверка на осигурителна книжка №1012-21-99/08.05.2020г. е оставена без уважение, а Отказът е потвърден. Решението е получено от жалбоподателя на 10.07.2020г.

При тази фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата срещу процесното Решение № 1040-21-487/06.07.2020г. на Директорът на ТП на НОИ – С.-град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес от обжалване, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество жалбата се явява неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства, да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение № 1040-21-487/06.07.2020г. на Директорът на ТП на НОИ – С.-град. Същото е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С. град - чл. 117, ал. 1 от КСО. По реда на чл. 117, ал.3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от

получаването им. Спазена е и предвидената в закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 от КСО. Административният акт е мотивиран, в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Преди да пристъпи към издаване на процесното решение, административният орган е съобразил вмененото му задължение по силата на приложимата по аргумент от чл. 117, ал.5 КСО разпоредба на чл. 35 от АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая и да обсъди възраженията и обясненията на заинтересованите граждани и организации, поради което съдът намира наведените доводи в жалбата в тази насока за несъстоятелни.

Спорният по делото въпрос е дали жалбоподателят П. М. Д. е имал качеството на осигурено лице за процесния по делото период, което е предпоставка за заверка на осигурителната книжка.

Предпоставките за зачитане на осигурителен стаж се регламентират посредством материално правни норми, за които действа основният принцип в правото за действие „занапред“ във времето - те уреждат само онези обществени отношения, които са възникнали и се развиват едва след влизането им в сила, освен ако специална разпоредба не предвижда изключение от този принцип и не регламентира действие с обратна сила, по отношение на заварени правоотношения.

През спорния период, за който Д. твърди, че е придобил правото да се счита за осигурено лице, а осигурителният орган отрича наличието на това право, е била действаща Наредба за общественото осигуряване на лицата, упражняващи свободна професия или търговия или работещи без трудово правоотношение (отм.) /Наредбата/, приета с ПМС №120 от 03.07.1992г., обн. ДВ бр. 58 от 17.07.1992г.

В посочената Наредба е обособен Раздел II (нов, ДВ бр. 85 от 05.10.1993 г.), озаглавен „Осигуряване на лицата, работещи без трудово правоотношение“.

Според чл. 13, ал.1 от Наредбата, подлежат на задължително осигуряване за всички осигурителни случаи лицата, които са получили за работа без трудово правоотношение от предприятие, учреждение, организация или едноличен търговец възнаграждение, по-голямо от 25 на сто от минималната работна заплата за отделен календарен месец или по-голямо от минималната месечна работна заплата общо за една календарна година и (ал. 2) не подлежат на осигуряване по реда на ал. 1 лицата, които са осигурени за всички осигурителни случаи на друго основание върху месечно възнаграждение не по-малко от минималната работна заплата или са осигурени по раздел I от тази наредба. Според ал. 3, осигуряването на лицата по ал. 1 възниква от деня, в който е започнало изпълнението на задълженията по правоотношението, по което работят, и продължава през времето, което се зачита за трудов стаж по него.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от Наредбата, в редакцията му, обн. ДВ бр. 58 от 17.07.1992 г., осигурителните вноски за лицата по ал. 1 на чл. 13 са за сметка на предприятието, учреждението, организацията или едноличния търговец и се изчисляват върху възнаграждението, получено по договора, но върху не повече от осемкратния размер на минималната работна заплата за страната за всеки месец по договора.

Следователно съгласно действащите от 17.07.1992г. до 01.01.2000г. правни норми, за [фирма] и за [фирма] е било налице задължение да внася осигурителни вноски в определен размер, както и да подава информация за същите, респ. да извърши съответна заверка на осигурителната книжка.

Според чл. 164 от заключителните разпоредби на действащия през процесния

период дял III на Кодекс на труда от 1951 г. (с § 4, т. 1 ЗР на КТ от 1986 г. са отменени от чл. 1 до чл. 144 вкл. и от чл. 171 до чл. 185 вкл. на КТ от 1951 г., а останалите текстове, представляващи в своята съвкупност дял III на КТ от 1951 г. са отменени с § 12, т. 1 ПЗР на КСО от 1.01.2000 г.) условията, сроковете и редът за признаване на трудов стаж, условията и сроковете за внасяне осигурителни вноски за зачетен трудов стаж и условията за взаимно зачитане на трудовия стаж и осигуреното време по различните осигуровки и по отменените осигурителни закони, правилници и устави се определят с правилник. Този правилник е Правилника за прилагане на дял III от Кодекса на труда от 1951 г., който в чл. 92 предвижда, че за неговото прилагане се издават наредби.

За времето от 17.07.1992г. до 1.01.2000г. такава наредба е именно Наредбата за общественото осигуряване на лицата, упражняващи свободна професия или търговия или работещи без трудово правоотношение (приета с ПМС № 120 от 3.07.1992г., обн., ДВ, бр. 58 от 17.07.1992г., с последващи изменения и допълнения и отменена с § 1, т. 2 от ЗР към ПМС № 30 от 10.03.2000 г., обн., ДВ, бр. 21 от 17.03.2000г.). чл. 12, ал.2 от посочената Наредба повелява, че невнесените осигурителни вноски могат да бъдат внесени заедно с дължимата лихва най-късно до една година считано от края на годината, за която се отнасят, като в този случай времето се зачита за трудов стаж, но не се възстановяват загубените права на парични обезщетения, помощи и месечни добавки за деца.

Едногодишният срок за внасяне на невнесени осигурителни вноски е преклузивен и с неговото изтичане се преклудира правото да бъдат внесени със закъснение невнесените осигурителни вноски.

Съгласно чл. 10 от Наредбата, на лицата по чл. 1 се издават осигурителни книжки, в които се вписват направените осигурителни вноски, изплатените парични обезщетения, помощи и месечни добавки за деца. Осигурителните книжки се заверяват за всяка календарна година от съответното районно управление „Социално осигуряване“.

По отношение на [фирма] от страна на административния орган е извършена проверка в НБД „Население“ на ГД „ГРАО“ и е установено, че Н. М. Н. - собственик на [фирма] е починал на 23.04.2009 г. и същият няма наследници. При проверка в информационната система на НОИ е установено, че документи, удостоверяващи осигурители стаж и осигурителен доход на лица работили в [фирма] по трудови или без трудови правоотношения не са предавани за съхранение в Обединен осигурителен архив.

По отношение на [фирма] са изпратени писма за представяне на първични счетоводни документи, доказващи получените от П. М. Д. възнаграждения по граждански договор от 15.01.1996г., както и начислените и внесени осигурителни вноски за ДОО. В отговор са представени писма, от които се установява, че дружеството не е в състояние да представи исканите документи и дружеството не съхранява архив.

С оглед на цитираните разпоредби, преценката относно изпълнението на условията за заверка на осигурителната книжка, в частност относно това внесени ли са дължимите осигурителни вноски, следва да бъдат съобразени така представените доказателствата по делото.

Видно от представения по делото Договор за изработка с Възложител [фирма] /лист 30-31 по делото/, липсва уговорено между страните

възнаграждение за извършената работа, поради което съдът счита, че същият е изцяло неотносим към начина, по който следва да бъде установен осигурителния стаж на жалбоподателя за спорния период съгласно законовите разпоредби.

Видно от представените Граждански договор №16 от 01.09.1994г. /лист 28/ и Граждански договор №007 от 15.02.1995г. /лист 29/, сключени с [фирма], жалбоподателят се е задължил да изпълни изчертаване на кофражни планове на фамилна сграда обект – „М. ливади“ – Изток и жилищна сграда - „Т.“ №37, [населено място]. Договорите са сключени „на основание чл. 258-262вкл., чл. 289-292 вкл. и чл. 293-300 вкл. от Закон за задълженията и договорите /ЗЗД/“. По отношение на така посочения договор, съдът счита, че същият по своята правна същност представлява Договор за изработка, уреден в чл. 258 от ЗЗД.

Поначало изпълнителят не е длъжен да извърши възложената му работа лично, той може да винаги може да ползва трети лица за изпълнението на поръчката, освен ако договорът не е сключен единствено с оглед личните качества на изпълнителя /*intuitu personae*/. В конкретния случай липсват каквито и да било доказателства дали изпълнителят е притежавал необходимите знания за изчертаване на кофражни планове или е ползвал трети лица - това могат да бъдат както негови работници, така или лица, ангажирани по нетрудово правоотношение. При договор за изработка има уговорен точно определен по съдържание и обем краен трудов резултат и уговорено конкретно по размер възнаграждение за този резултат. В конкретния случай, не са налични доказателства, удостоверяващи реално извършена работа по представените договори. Наличието на плащане на възнаграждение по представените договори, само по себе си не обосновава самостоятелна дължимост на осигурителни вноски. Представените към жалбата копия на граждански договори са изцяло неотносими към начина, по който следва да бъде установен осигурителния стаж на жалбоподателя за спорния период съгласно законовите разпоредби.

По делото липсва осигурителна книжка или какъвто и да е друг документ, установяващ размера на осигурителния доход и внесените осигурителни вноски. Не е установявана и причината за липса на такива документи - осигурителна книжка и бележки.

Предвид липсата на платежни документи и с оглед всички събрани доказателства, при напълно изяснена фактическа обстановка, административният орган правилно е преценил, че осигурителният стаж за този период не може да бъде зачетен.

Поради това настоящият съдебен състав намира, че административният акт, предмет на съдебен контрол, е издаден при наличие на посочените в закона материални предпоставки и съответства на относимите правни норми. При осъществения съдебен контрол не се констатираха отменителни основания по чл. 146, т. 4 от АПК.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр.

чл. 78, ал.8 ГПК.

**Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2 от АПК,
Административен съд София град, III отделение, 34-и състав**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. М. Д., ЕГН [ЕГН] срещу Решение № 1040-21-487/06.07.2020г. на Директора на Териториално поделение на Национален осигурителен институт – С. - град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му срещу Отказ №1012-21-99#7/08.05.2020г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ-С.-град за заверка на осигурителната му книжка.

ОСЪЖДА П. М. Д., ЕГН [ЕГН] да заплати на Териториално поделение на Национален осигурителен институт - С. град сумата от 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението за постановяването му на страните.

СЪДИЯ: